

En zo wordt Puntland steeds mooier

1 mei 2014 door Wies Kalsbeek

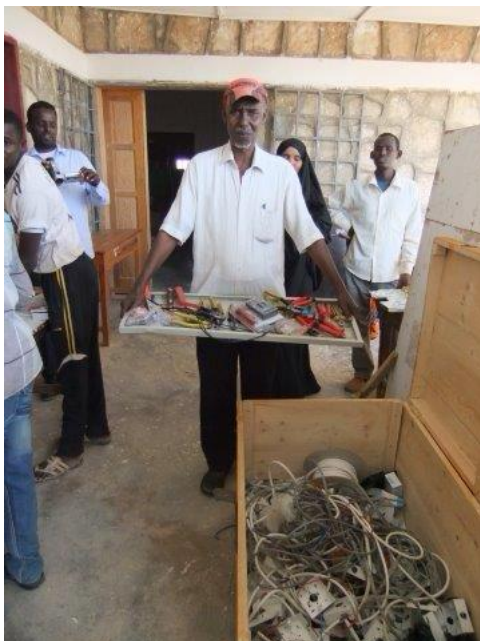
Somalië – november 2013

Trots staat Laalac staat bij de ingang van 'zijn' technische school in Garowe, de hoofdstad van de provincie Puntland in Somalië: 'Kijk! Deze heb ik geplant,' zegt hij enthousiast. 'Dat is het eerste wat ik hier gedaan heb, deze bomen geplant. Dit stuk grond is helemaal van de school en er komt nu een nieuw gebouw bij. We krijgen meer workshopruimtes en een kantoor.'

Vol passie vertelt Lalaac verder: 'Wat wij hier doen is heel belangrijk. Als we meer materiaal zouden hebben dan zouden we nog veel meer leerlingen les kunnen geven. Het lukt ons nu om honderden schijnbaar kansloze jongeren met behulp van fondsen een gratis korte opleiding te geven zodat ze een toekomst hebben.'

'We hebben op deze school computeropleidingen, een cursus loodgieten, een opleiding tot kledingmaakster en we leiden jongeren op tot elektriciens en machinebouwers. De leerlingen zijn tussen de twaalf en achttien jaar en hebben geen vooropleiding. Wij leren de leerlingen eerst lezen en schrijven en dan een vak.'

‘Een groot aantal andere jongeren hier op school waren piraat. Ze hebben veel meegemaakt en kiezen er nu voor om een vak te leren en zo voor zichzelf te zorgen. De meisjes komen allemaal uit nomadengezinnen. Als het heel warm is komen sommige meisjes niet naar school, dan is het te lang lopen, maar ze blijven wel komen. Ze zijn gemotiveerd. Ze leren hier met Windows te werken. Helaas zonder internet want dat is in Somalië heel duur. Een deel van de jongeren die bij ons een opleiding volgt krijgt een baan en anderen beginnen voor zichzelf. Het is zo mooi en belangrijk wat we hier doen,’ zegt Laalac overtuigend.

‘Er zijn in Garowe veel mensen zonder werk en dat is zorgelijk.’

‘Het betekent soms dat jongeren vertrekken met veelal trieste gevolgen. Er is net nog een boot met 500 immigranten gezonken en maar 60 van hen zijn levend in Lampedusa bij Italië aangekomen.’

‘Andere jongeren richten zich op de criminaliteit. De piraterij is gelukkig geen grote dreiging meer.’

‘Als we iets meer geld zouden hebben kunnen we nog veel meer leerlingen toelaten. De cursus duurt zes maanden of soms een jaar en dan kunnen de meesten al verder.’

‘Ik kom zelf uit Mogadishu,’ vertelt Lalaac verder, ‘En tijdens de dictatuur en de oorlog die daarop volgde zat ik een jaar in de gevangenis. Daarvoor had ik de kans om in de Oekraïne opgeleid te worden voor ingenieur. Ik heb in Kiev Russisch geleerd en daarna zes jaar in Odessa gestudeerd.

Toen ik terugkwam in Somalië heb ik een aantal jaren in een suikerfabriek gewerkt waar ik mijn kennis goed kon gebruiken en daarna voor het grootste elektriciteitsbedrijf in Somalië. De oorlog heeft alles kapot gemaakt,’ zegt hij. En aan Lalaac te zien ook een deel van hem. ‘Ken je het boek Barrovoets door de hel?’ vraagt hij. ‘Daar herkende ik veel in.’ De titel zegt eigenlijk al genoeg.

Na de gevangenisperiode komt Laalac als vluchteling in Nederland terecht. Het duurt vier jaar voor hij zijn verblijfsvergunning krijgt. Hij woont in Maasdam onder de rook van Rotterdam. Hij vindt het een mooi dorp met aardige mensen, maar als asielzoeker en vluchteling krijgt hij weinig informatie en begeleiding.

In Nederland ziet Laalac geen kans zijn kennis en ervaring in te zetten en hij mist zijn landgenoten. Na zes jaar besluit hij daarom met zijn gezin naar Engeland te vertrekken.

Momenteel woont Lalaac in Leicester, een uur onder Londen, maar hij is – net als vele landgenoten – voortdurend op zoek naar mogelijkheden om in Garowe bij te dragen aan de opbouw van een mooie stad.

Toen Lalaac een aantal jaren geleden naar Garowe kwam vond hij een klein technisch schooltje wat bestuurd werd door een vroegere vriend van hem. Deze vriend vroeg of hij hem kon helpen en Lalaac zag dat hij wat te bieden had. En dat is gebleken.

Voor een onkostenvergoeding – want het beschikbare geld moet naar de leerlingen – is hij officieel de directeur en ook leraar van de school. Als Lalaac in Garowe is geeft hij iedere dag les, houdt de school draaiende en breidt hem uit. ‘Het liefst zou ik hier permanent wonen,’ zegt hij, ‘maar daar heb ik geen geld voor en daarbij wil mijn vrouw niet mee omdat ze niet uit deze streek komt.’

‘Momenteel verblijf ik hier in opdracht van het IOM, the International Organization of Migration, om op en rond de school te werken en advies en consultancywerk te doen. Er is hier zoveel te doen en zoveel te bereiken. Ik nodig Nederlandse stagiaires en Nederlandse docenten uit om hier te komen, we hebben leraren nodig, kennis die aan de jongeren overgedragen kan worden. Het is lastig hoor om goede leraren te vinden.’

Er wonen in de kleine stad Garowe veel hoogopgeleide Somaliërs die een groot deel van hun leven elders hebben doorgebracht: Amerika, Canada, Engeland, Italië en Nederland. De president van Puntland heeft jarenlang in Australië gewoond, de minister van Onderwijs studeerde in Praag en in Amerika. Dit heeft hen vanzelfsprekend beïnvloed, vooral positief. Daarnaast zijn veel inwoners van Garowe in de begin jaren negentig van Mogadishu naar Garowe gevlucht. Niemand durft nog terug naar de hoofdstad van Somalië. Nog te gevaarlijk zeggen ze. Laalac: ‘Sommige lokale bewoners vinden het moeilijk dat de mensen die gevlucht zijn of niet uit deze streek komen nu de betere banen hebben in de stad. Dat begrijp ik, maar de bijdrage die deze Somaliërs aan de wederopbouw van de provincie leveren is groot.’

Er zijn een heel aantal Nederlandse Somaliërs die -wel dan niet tijdelijk- in de provincie Puntland verblijven. Drie voorbeelden:

1. Ali: ‘Ik woonde lang in Eindhoven,’ vertelt hij enthousiast. ‘Ik woonde twintig jaar in Nederland en ik heb lang voor de COA, de Centrale Opvang Asielzoekers, gewerkt. Sinds een paar maanden woon ik weer definitief in Somalië. Natuurlijk mis ik dingen van Nederland, maar ik ben blij hier te zijn’.

2. Sahro: ‘Ik werk nu als adviseur bij het ministerie van Onderwijs in Puntland, Somalië. In Nederland heb ik International Development aan de universiteit van Nijmegen gestudeerd en daarna was ik vele jaren werkzaam voor diverse ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties.’

‘Eerst was ik tijdelijk terug, maar sinds maart van dit jaar ben ik officieel een inwoner van Puntland en heb ik me uitgeschreven in Nijmegen. Ik weet zeker dat ik hier wil wonen en werken.’

3. Abdisalam. Een van de actieve leden van Kaalo Nederland en verantwoordelijk voor prachtige projecten in Puntland. Abdisalam is een goede vriend van Laalac en ze werken waar mogelijk samen. Abdisalam: ‘Wat wij hier doen is prachtig. Door onze projecten zijn we aan het zaaien. En als mensen dan de bloeiende bloemen zien die daaruit komen, willen ze die zelf ook graag. En zo wordt Puntland steeds mooier.’

Wies Kalsbeek